

คำถามคำตอบเกี่ยวกับบำเหน็จตกทอด

ในการปฏิบัติงานส่งจ่ายบำเหน็จตกทอดของเจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลางมักจะมีเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการหรือทายาทของผู้ตาย โทรศัพท์หรือทำหนังสือหาหรือเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ หรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการขอรับบำเหน็จตกทอดเสมอๆ จึงได้รวบรวมคำถาม – คำตอบ ที่เกิดขึ้นไว้ เพื่อให้เป็นการตอบคำถามสำหรับผู้สอบถาม หรือ ผู้สนใจอื่น ๆ ดังนี้

- ถาม** ถ้าข้าราชการประจำหรือผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย ทายาทจะได้รับความช่วยเหลือจากทางราชการหรือไม่

ตอบ ทายาทจะได้รับเงินที่รัฐจ่ายเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน ให้แก่ทายาทของข้าราชการหรือผู้รับบำนาญซึ่งได้แก่บำเหน็จตกทอด
- ถาม** บำเหน็จตกทอดมีวิธีการคำนวณอย่างไร

ตอบ ถ้าข้าราชการประจำตาย บำเหน็จตกทอดจะคำนวณโดยใช้เงินเดือนเดือนสุดท้าย x เวลาราชการ ถ้าผู้รับบำนาญตาย บำเหน็จตกทอดจะคำนวณโดยใช้บำนาญรายเดือน (ไม่รวม ช.ค.บ.และเงินเพิ่มอื่นๆ) x 30 – บำเหน็จดำรงชีพ (ถ้ามี)
- ถาม** ทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดได้แก่ ใครบ้าง

ตอบ ทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอด ได้แก่

 1. ทายาทตามกฎหมาย คือ
 - 1.1 บิดา มารดา
 - 1.2 สามีหรือภรรยา
 - 1.3 บุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย
 2. บุคคลซึ่งผู้ตายแสดงเจตนาให้เป็นผู้รับบำเหน็จตกทอด ตามแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด
- ถาม** ถ้าผู้ตายไม่มีทายาทตามกฎหมายและไม่ได้ทำหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอดไว้ จะจ่ายบำเหน็จตกทอดให้แก่ผู้ใด

ตอบ กรณีที่ผู้ตายไม่มีทายาทตามกฎหมาย และ ไม่ได้ทำหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอดไว้ ให้สิทธิในบำเหน็จตกทอดเป็นอันยุติลง
- ถาม** บำเหน็จตกทอดแบ่งจ่ายให้แก่ทายาทอย่างไร

ตอบ ทายาทตามกฎหมายมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดตามส่วน ดังนี้

 1. บิดา มารดา หรือบิดา หรือมารดา ที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับ 1 ส่วน
 2. สามี หรือภรรยา ให้ได้รับ 1 ส่วน
 3. บุตรให้ได้รับ 2 ส่วน ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปให้ได้รับ 3 ส่วน
- ถาม** ถ้าบิดาไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้ตาย และไม่ได้จดทะเบียนรับรองผู้ตายเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย บิดาจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดหรือไม่

ตอบ ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอด

7. **ถาม** กรณีที่บิดาไม่มีหลักฐานการเป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย แต่ได้ไปยื่นคำร้องต่อศาล ขอให้ศาลสั่งให้เป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย บิดาจะใช้คำสั่งศาลดังกล่าว เป็นหลักฐานในการขอรับบำเหน็จตกทอดได้หรือไม่
- ตอบ** บิดาจะใช้คำสั่งศาลที่สั่งให้เป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย เป็นหลักฐานในการขอรับบำเหน็จตกทอดได้ หากคำสั่งศาลนั้นสั่งก่อนวันที่ผู้ตายถึงแก่ความตาย
- หากการร้องศาลเพื่อให้ศาลสั่งให้เป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย กระทำหลังจากที่ผู้ตายได้ถึงแก่ความตายแล้ว ผลของคำสั่งศาลให้เป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมาย เกิดขึ้นภายหลังวันที่ผู้ตายถึงแก่ความตาย ดังนั้น วันที่ผู้ตายถึงแก่ความตายบิดาไม่ใช่บิดาโดยชอบด้วยกฎหมาย บิดาจึงไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดแต่อย่างใด
8. **ถาม** ถ้าบิดา มารดา ของผู้ตาย ได้ถึงแก่ความตายเป็นเวลานานแล้ว และไม่สามารถค้นหา มรณบัตรของบิดามารดาได้จะใช้หลักฐานใดประกอบการขอรับบำเหน็จตกทอดได้บ้าง
- ตอบ** ให้ใช้หนังสือรับรองการตายของผู้ที่ควรเชื่อถือได้ เช่น พี่ น้อง ลูก ป้า น้า อา หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง (อำเภอ) แทนได้
9. **ถาม** ถ้าบิดา มารดาของผู้ตายไม่ได้จดทะเบียนสมรสกันแต่แต่งงานอยู่กินกันก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2478 บิดาจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดหรือไม่ และจะใช้หลักฐานใดประกอบการขอรับบำเหน็จตกทอด
- ตอบ** บิดามีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอด โดยใช้หลักฐานประกอบดังนี้
- หนังสือรับรองของผู้ควรเชื่อถือได้ ที่รับรองว่าบิดามารดาสมรสก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2478 หรือ
 - สำเนาทะเบียนบ้านหรือสูติบัตรของบุตรรวมบิดามารดาเดียวกันกับผู้ตายซึ่งเกิดภายในปี พ.ศ.2478 หรือก่อนนั้น
10. **ถาม** คู่สมรสของผู้ตายถ้าอยู่กินฉันท์สามีภริยากับผู้ตายแต่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับผู้ตายจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดหรือไม่
- ตอบ** ถ้าอยู่กินฉันท์สามีภริยากันก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2478 ก็มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอด แต่ถ้าอยู่กินกันหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2478 โดยที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกันคู่สมรสก็จะไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดแต่อย่างใด
11. **ถาม** ถ้าผู้ตายจดทะเบียนสมรสซ้อน คู่สมรสของผู้ตายจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดหรือไม่ ถ้ามีสิทธิ คู่สมรสคนใดจะได้รับบำเหน็จตกทอดดังกล่าว
- ตอบ** ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1452 มาตรา 1494 และมาตรา 1495 บัญญัติโดยสรุปว่า ชายหรือหญิงจะทำการสมรสในขณะที่ตนมีคู่สมรสอยู่ไม่ได้ และการสมรสจะเป็นโมฆะได้ก็ต่อเมื่อมีคำพิพากษาศาลสั่งให้การสมรสเป็นโมฆะ ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ.2533 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2533 มาตรา 1497 บัญญัติว่า “ การสมรสที่เป็นโมฆะเพราะฝ่าฝืนมาตรา 1452 (ชายหรือหญิงจะทำการสมรสในขณะที่ตนมีคู่สมรสอยู่ไม่ได้)

บุคคลผู้มีส่วนได้เสียคนใดคนหนึ่งจะกล่าวอ้างขึ้น หรือจะร้องขอให้ศาลพิพากษาว่าการสมรสเป็นโมฆะก็ได้” ฉะนั้น การหาข้ออยู่ดีว่าการสมรสใดถูกต้องตามกฎหมาย ดำเนินการดังนี้

(1) การสมรสซ้อนก่อนวันที่ 27 กันยายน 2533 ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลพิพากษาชี้ขาดว่าการสมรสครั้งใดมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย หรือการสมรสครั้งใดเป็นโมฆะ คู่สมรสที่เป็นโมฆะก็จะมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดแต่อย่างใด

(2) การสมรสซ้อนตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2533 เป็นต้นไป

(2.1) ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลพิพากษาชี้ขาดว่าการสมรสครั้งใดมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย หรือการสมรสครั้งใดเป็นโมฆะ

(2.2) ผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ บุคคลผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดของผู้ตายอันได้แก่ บุตร สามีหรือภรรยา หรือบิดามารดาของผู้ตาย รวมทั้งส่วนราชการเจ้าสังกัดของผู้ตาย และกรมบัญชีกลางซึ่งจะเป็นผู้พิจารณาจ่ายบำเหน็จตกทอด กล่าวอ้างเพื่อให้การสมรสเป็นโมฆะได้

12. ถาม บุตรของผู้ตายที่เกิดจากภรรยาที่จดทะเบียนสมรสซ้อน จะมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดหรือไม่
ตอบ มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอด เพราะบุตรที่เกิดจากบิดามารดาที่จดทะเบียนสมรสกันถือว่าเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของบิดามารดานั้นไม่ว่าการจดทะเบียนสมรสนั้นจะเป็นการจดทะเบียนสมรสซ้อนหรือไม่

13. ถาม หลักฐานที่แสดงถึงการเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ได้แก่อะไรบ้าง
ตอบ หลักฐานที่แสดงถึงการเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ได้แก่

1. สำเนาทะเบียนสมรสของผู้ตายกับมารดาของบุตร หรือ
2. สำเนาทะเบียนการรับรองบุตร หรือ
3. สำเนาคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตร โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายใน 1 ปี นับแต่วันที่บิดาถึงแก่ความตาย
4. หนังสือรับรองการจดทะเบียนรับเป็นบุตรบุญธรรม

14. ถาม ถ้าผู้ตายไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาของบุตร และไม่ได้จดทะเบียนรับรองบุตร และบุตรได้ยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ศาลสั่งให้เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายแต่เป็นการยื่นคำร้องต่อศาลเกินกว่า 1 ปี นับแต่วันที่ผู้ตายถึงแก่ความตายบุตรดังกล่าวจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดหรือไม่

ตอบ ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดแต่อย่างใด เนื่องจากตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 48 พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 58 บัญญัติไว้ว่าถ้าบุตรมีความประสงค์จะยื่น

คำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลสั่งให้เป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย จะต้องยื่นภายใน 1 ปี นับแต่วันที่บิดาถึงแก่ความตาย หรือนับแต่วันที่รับรู้หรือควรรับรู้ถึงความตายของบิดา

15. **ถาม** บุตรผู้เยาว์จะสามารถลงชื่อขอรับเงินบำเหน็จตกทอดในแบบ 5309 ด้วยตนเองได้หรือไม่
- ตอบ** บุตรผู้เยาว์จะลงชื่อขอรับบำเหน็จตกทอดในแบบ 5309 เองไม่ได้ต้องให้บิดาหรือมารดาลงชื่อขอรับเงินแทนหรือถ้าบิดาและมารดาถึงแก่ความตายไปแล้วต้องให้ผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายลงชื่อแทน
16. **ถาม** กรณีบุตรบุญธรรมเป็นผู้เยาว์ บิดามารดาที่แท้จริงจะสามารถลงชื่อขอรับบำเหน็จ ตกทอดแทนได้หรือไม่
- ตอบ** บิดา – มารดาที่แท้จริงจะลงชื่อขอรับบำเหน็จตกทอดแทนไม่ได้เนื่องจากผู้ตายได้จดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมแล้ว สิทธิในการปกครองเด็กจึงเป็นของผู้รับบุตรบุญธรรม บิดา – มารดาที่แท้จริงจึงไม่มีอำนาจในการปกครองเด็กถึงแม้ผู้รับบุตรบุญธรรมจะถึงแก่ความตายไปแล้ว แต่สิทธิในการปกครองเด็กก็มีได้อยู่ที่บิดา- มารดาที่แท้จริงจึงต้องดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อให้ศาลสั่งตั้งผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายเสียก่อน แล้วจึงให้ผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายลงชื่อขอรับบำเหน็จตกทอดแทนได้
17. **ถาม** กรณีผู้ตายไม่มีทายาทตามกฎหมายและไม่ได้ทำหนังสือแสดงเจตนาระบุผู้รับบำเหน็จตกทอดไว้ แต่มีญาติพี่น้องที่ได้ยื่นคำร้องต่อศาลขอเป็นผู้จัดการมรดก และใช้คำสั่งศาลตั้งผู้จัดการมรดกดังกล่าวเป็นหลักฐานขอรับบำเหน็จตกทอด กรณีดังกล่าวสามารถกระทำได้หรือไม่
- ตอบ** ผู้จัดการมรดกไม่สามารถขอรับบำเหน็จตกทอดได้ เนื่องจากบำเหน็จตกทอดมิใช่ทรัพย์สินมรดกของผู้ตาย แต่เป็นเงินที่รัฐจ่ายเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ทายาทของข้าราชการหรือผู้รับบำนาญที่ถึงแก่ความตาย โดยการตราเป็นกฎหมายไว้โดยเฉพาะ บัญญัติให้แก่บุคคลตามที่กฎหมายกำหนด บำเหน็จตกทอดจึงเป็นสิทธิเฉพาะตัว ไม่สามารถยกให้แก่ผู้ใด หรือตกทอดไปถึงผู้ใดได้ ผู้จัดการมรดกจึงไม่มีสิทธิขอรับบำเหน็จตกทอดดังกล่าวได้
18. **ถาม** ถ้าข้าราชการผู้ใดตาย ก่อนตายได้มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และการสอบสวนยังไม่สิ้นสุดทายาทจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดหรือไม่
- ตอบ** ส่วนราชการต้องส่งเรื่องให้กระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาวินิจฉัยว่า ถ้าผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตาย เสียก่อนจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออกหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นจะต้องถูกลงโทษถึงไล่ออก ทายาทก็ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอด แต่ถ้าพิจารณาแล้วผู้นั้นไม่มีความผิด หรือมีความผิดแต่โทษที่ได้รับไม่ถึงกับไล่ออก ทายาทก็ยังมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดตามปกติ
19. **ถาม** ถ้าการตายของข้าราชการเกิดจากการประทุษร้ายอย่างร้ายแรงของตนเอง ทายาทจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดหรือไม่
- ตอบ** ทายาทจะไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดแต่อย่างใด

20. ถาม ถ้าทายาทผู้ใดของข้าราชการผู้ตายได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้ข้าราชการถึงแก่ความตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ทายาทผู้นั้นจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดหรือไม่
- ตอบ ทายาทผู้นั้นจะไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดแต่อย่างใด
21. ถาม ถ้าทายาทผู้หนึ่งผู้ใดของข้าราชการผู้ตายได้เจตนากระทำ หรือพยายามกระทำให้ทายาทด้วยกันถึงแก่ความตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ทายาทผู้นั้นจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดหรือไม่
- ตอบ ทายาทผู้นั้นจะไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดแต่อย่างใด
22. ถาม ถ้ามีกรณีที่ได้มีการจ่ายบำเหน็จตกทอดไปแล้ว แต่ปรากฏว่ามีทายาทผู้มีสิทธิมาแสดงตนขอรับบำเหน็จตกทอดเพิ่มขึ้นอีกจะทำอย่างไร
- ตอบ ให้ส่วนราชการเรียกคืนบำเหน็จตกทอดที่จ่ายให้ทายาทไปแล้วคืน แล้วส่งเรื่องให้กรมบัญชีกลางพิจารณาสั่งจ่ายบำเหน็จตกทอดใหม่โดยแบ่งตามส่วนของทายาทผู้มีสิทธิทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง
23. ถาม กรณีทายาทผู้มีสิทธิได้ถึงแก่ความตายหลังจากข้าราชการผู้ตายได้ถึงแก่ความตายแล้ว ทายาทผู้นั้นจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดหรือไม่ และจะจ่ายบำเหน็จตกทอดให้แก่ผู้ใดแทน
- ตอบ ทายาทผู้นั้นยังมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดอยู่ แม้จะถึงแก่ความตายไปแล้ว โดยจะแบ่งจ่ายบำเหน็จตกทอดในส่วนของทายาทผู้ถึงแก่ความตาย ให้แก่ผู้มีสิทธิรับมรดกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของทายาทผู้นั้นต่อไป
24. ถาม ถ้าภริยาของข้าราชการผู้ตายได้ตั้งครรภ์ อยู่ก่อนที่ข้าราชการผู้ตายได้ถึงแก่ความตาย บุตรในครรภ์ของภริยาของผู้ตายจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดหรือไม่
- ตอบ บุตรในครรภ์ของภริยาของผู้ตายจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอด ก็ต่อเมื่อได้คลอดออกมาและอยู่รอดเป็นทารก
25. ถาม ถ้าข้าราชการ ผู้ตายได้เป็นบุตรบุญธรรมของผู้อื่น ผู้ที่มีสิทธิรับบำเหน็จตกทอดในฐานะบิดามารดาของผู้ตายจะได้แก่ผู้ใด
- ตอบ ผู้ที่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดในฐานะบิดามารดาของผู้ตายได้แก่บิดามารดาที่แท้จริง ไม่ใช่ผู้รับบุตรบุญธรรมแต่อย่างใด เนื่องจากตามกฎหมายมิได้กำหนดให้บิดามารดาบุญธรรมเป็นทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอด
26. ถาม ผู้รับบำนาญซึ่งเป็นบุคคลไร้ความสามารถ ได้ทำหนังสือแสดงเจตนาระบุให้ผู้อนุบาลเป็นผู้รับบำเหน็จตกทอด หนังสือแสดงเจตนาอันนี้มีผลใช้บังคับได้หรือไม่
- ตอบ หนังสือแสดงเจตนาดังกล่าวจะมีผลให้ผู้อนุบาลเป็นผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากศาลให้ผู้อนุบาลให้สัตยาบันการแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอดนั้น
27. ถาม ถ้าข้าราชการผู้ตายได้ทำหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอดไว้ แต่มิได้ส่งให้เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ หรือส่งให้เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการแล้วแต่เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการไม่ได้ลงชื่อไว้ หนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอดฉบับดังกล่าวจะมีผลหรือไม่
- ตอบ ถ้าไม่ส่งให้เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ หนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอดฉบับดังกล่าวจะไม่มีผลตามกฎหมายแต่อย่างใด

ถ้าได้ส่งให้เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการแล้ว แต่เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการมิได้ลงชื่อในหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอดไว้ ต้องให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบลงชื่อในหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอดไว้ให้เรียบร้อยก่อน จึงจะมีผลตามกฎหมาย

28. ถาม ถ้าชื่อ นามสกุล ของผู้ตายและทายาทในเอกสารแต่ละฉบับใช้พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ไม่ตรงกัน จะสามารถใช้เอกสารดังกล่าวเป็นหลักฐานขอรับบำเหน็จตกทอดได้หรือไม่
- ตอบ จะใช้ได้ก็ต่อเมื่อมีหลักฐานอื่นประกอบ เช่น หนังสือรับรองจากอำเภอว่าเป็นบุคคลคนเดียวกัน หรือ หลักฐานการเปลี่ยนชื่อ นามสกุล เป็นต้น
29. ถาม ถ้าข้าราชการผู้ตายได้ทำหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอดไว้ แต่ยังมีทายาทตามกฎหมาย ได้แก่ บิดา มารดา คู่สมรส และบุตร อยู่ ผู้ที่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดจะได้แก่ผู้ใด
- ตอบ ผู้ที่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดในกรณีนี้ ได้แก่ทายาทตามกฎหมาย คือ บิดา มารดา คู่สมรส บุตร เนื่องจากหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอดจะมีผลใช้ได้ก็ต่อเมื่อไม่มีทายาทตามกฎหมายแล้ว
30. ถาม กรณีที่บุตรไปยื่นคำร้องต่อศาลให้ศาลสั่งให้เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย ภายใน 1 ปี นับแต่วันที่บิดาถึงแก่ความตาย แต่บิดาถึงแก่ความตายในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2539 ซึ่ง ณ วันที่บิดาถึงแก่ความตายนั้นบุตรมีอายุ 28 ปี และศาลสั่งให้เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายในปี พ.ศ.2542 ถามว่าบุตรจะขอรับบำเหน็จตกทอดของบิดาได้หรือไม่
- ตอบ บุตรจะขอรับบำเหน็จตกทอดไม่ได้ เนื่องจากการที่บิดาถึงแก่ความตายในเดือนพฤษภาคม 2539 การสั่งจ่ายบำเหน็จตกทอดคือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2530 บัญญัติว่า ทายาทที่จะขอรับบำเหน็จตกทอดได้แก่ บิดา มารดา คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ฉะนั้น ณ วันที่บิดาถึงแก่ความตาย บุตรคนใดอายุเกิน 20 ปี จะไม่มีสิทธิขอรับบำเหน็จตกทอด กรณีนี้ ณ วันที่บิดาถึงแก่ความตายนั้นบุตรมีอายุ 28 ปี การที่ไปขอให้ศาลสั่งให้เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย ถึงแม้ว่าศาลจะสั่งให้เป็นบุตรในปี พ.ศ.ใด ผลจะย้อนกลับไปได้ว่า ณ วันที่บิดาถึงแก่ความตาย บุตรมีอายุ 28 ปี ซึ่งเกิน 20 ปี ตามที่กฎหมายกำหนด บุตรจึงไม่มีสิทธิขอรับบำเหน็จตกทอด
- ต่อมา ได้มีการตราพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2539 เป็นต้นไป โดยยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับทายาทผู้มีสิทธิรับบำเหน็จตกทอดเดิม (พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2494 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2530) และบัญญัติว่า ทายาทที่จะขอรับบำเหน็จตกทอดได้แก่ บิดา มารดา คู่สมรส และบุตร ดังนั้น หากข้าราชการหรือผู้รับบำนาญผู้ใดตาย นับแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2539 เป็นต้นไป ณ วันที่บิดาถึงแก่ความตาย บุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายที่ยังมีชีวิตอยู่มีสิทธิรับบำเหน็จตกทอดไม่ว่าจะอายุเท่าใด
-

